

94 Novinky 1

Všechny dosud zveřejněné křížovkové úlohy od prvních doplňovaček kolem roku 1900 až do současnosti mají stejné zadání (nadpis, legenda a obrazec) a skládají se z jednotlivých typů křížovkových prvků odvozených od **písmene** (druh vpisovaného znaku vč. střídání) a **políčka** (úže souvisí s křížováním a směrem vpisování). Při tvorbě nejsou vyloučeny žádné kombinace, a to v rámci jednoho prvku či mezi všemi.

Předkládány jsou i úlohy, které uplatňují další ještě nezveřejněné kombinace, kladen je důraz na srozumitelné zadání (stručný nadpis a jednoznačné pojmenování odstavce legendy a správné očíslování obrazce). Nejvíce možností poskytují různé směry vpisování a typy legend. Některé úlohy mají tzv. premiéry, další pak patří mezi zapomenutou („oprášenou“) tvorbu. Z mnoha těmito novinkami je možno se seznámit i v odborném časopisu „Křížovka“. I svazové tituly přeberou občas tuto novou tvorbu, ale nadpis úlohy, pojmenování odstavců legendy či podoba obrazce je zasazena do „starého rámce“. V případě tzv. neobdobných titulů se v zadání předkládaných úloh můžeme setkat s čímkoliv.

Jistě si luštitel všimne, že některé předkládané úlohy mají podobu, která umožňuje kompletně doložit celou úlohu (i dosud nezveřejněný typ křížovkové úlohy) začínajícímu luštiteli. Často se jedná o pomůcku, a to především

u úloh s neúplným křížováním (doplňovačky), například pdf 71/4; 76/6; 78/5 aj. Naopak pro fajnšmekry je určena úloha v pdf 93, ve které se luštitel musí vypořádat se skutečností, že některé „sloupce“ neobsahují ani jeden vpisovaný výraz. Je to něco nového, jiného než šikmé křížovky (pdf 54), křížovky s číslovanou legendou (pdf 55) či křížovky se sdruženou legendou (pdf 52), kde není známa ani velikost - počet rádek a sloupců. Totiž úlohu s neúplným křížováním nelze jako dokreslovku (absence obrazce) předkládat. Jako dokreslovka je luštiteli v podstatě předkládána křížovka jen v čtyřúhelníkové síťce. Na řešitelských přeborech by samozřejmě byla možná i jiná síťka než čtyřúhelníková, snadno dostupný čtverečkový papír (trojúhelníková, šestiúhelníková či kosodélníková). Na tomto místě je nutné podotknout, že polodokreslová úloha je předkládána vždy se sítkou. Předponu polo- nelze chápat jako polovinu (50 %). Je-li v obrazci uveden jen jediný prvek (jeden vpisovaný znak, jedna obrysová či rozdělovací linka, podbarvená tajenka ap.) vždy se jedná o polodokreslovou úlohu. Navíc nemusí luštitel pít po příslušném rastru (pdf 50; 52; 53/1; 54; 55 aj.).

Úloha 1 - jeden směr vpisování, dvoji udání délky vpisovaných výrazů.
Úloha 2 - kombinace směrů vpisování a typů políček v šestiúhelníkové síťce.
Úloha 3 - méně obvyklé střídání vpisovaných znaků (shluky jen v tajence).

Bleskurýchlý postrach všech malých ptáků

O jeho bezkonkurenčních letových a loveckých schopnostech věděli už ve středověku. Postupný rozvoj střelných zbraní sice snížil jeho lovecký význam, ale v některých asijských zemích je (viz **tajenku**) sokolnictví stále živá. Ano, řeč je sokolu stěhovavém.

Sokol je bezkonkurenčně nejrychlejší létající pták. Při lovu bez nadsázky připomíná letící střelu. Křídla má složena a ocasní pera sevřena a při klesání pod úhlem 45° je schopen letět rychlostí až 350 km/h. Kromě závratné rychlosti při střemhlavém letu vyniká sokol vynikajícím zrakem. Holuba nebo jinou potencionální kořist spatří i na vzdálenost 8 km.

PÍSMENNÁ KŘÍŽOVKA

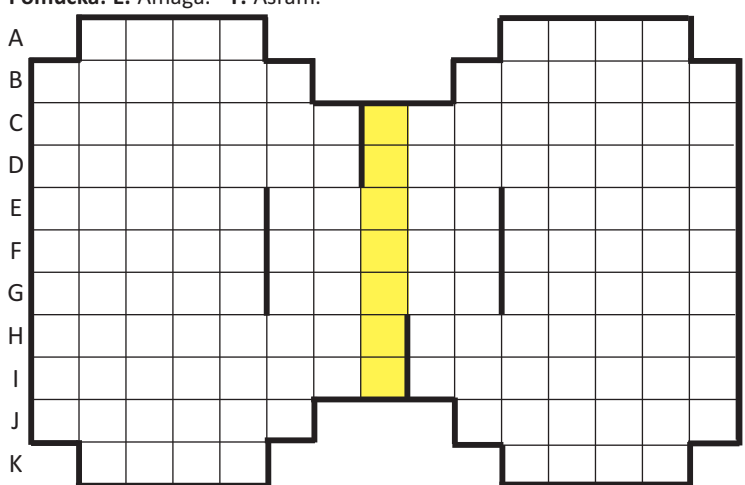
Délku vpisovaných výrazů udávají silné linky či čísla v závorce

VODOROVNĚ ZLEVA VPRAVO: A. Metropole Itálie; sokolík bělokříký. - B. Místo přistání Noemovy archy po potopě světa; součást anisového oleje. - C. Ženské jméno; drahokam (5); dvanáct měsíců (3). - D. Nejsušší poušť na Zemi nacházející se v Jižní Americe; umělý člověk (5); knedlíček do polévky (3). - E. Výzva pro psa; tlustojazyčná australská ještěrka; dvířka vozíku na kámen (nářečně). - F. Saranče žijící u nás; mohutný tropický strom velmi podobný grapefruitu; právo. - G. Soubor map; zálusky; zařízení umožňující práci ve vodě. - H. Asfaltová lepenka (3); Říp (5); stepní rys. - I. Letmý dotek míče (3); sídlo Opolského vojvodství (5); sbírka zajímavých kriminálních příběhů. - J. Podnik v Kožlanech; část soustruhu. - K. Zelenina blíže příbuzná artyčokům; metropole Peru.

VODOROVNĚ ZPRAVA VLEVO: A. Antilopa; bužek lásky. - B. Losí kůže; zvuk bubínku. - C. Promenády (5); znoj (3); druh papouška (3); přísný mravokárc (4). - D. Účet (5); borový les (3); japonská lovkyně perel (3); jesencovitá rostlina rodu Catha (4). - E. Smetanův družba v Prodané nevěstě; sídlo Kolumbie; seveřanka (druh plže). - F. Svaté písmo islámu; jeden z nejlepších československých tenistů historie, vítěz Wimbledonu roku 1973; poustevna

hinduistů. - G. Český režisér (Alexej); Pučálkovic žirafa; přemety. - H. Sud (4); korýš (3); husitská zbraň (3); pruhovaná žirafa (5). - I. Nářečně „lavice“ (4); předpověď (3); šachový koeficient (3); číselné označení množství (5). - J. Obrazné pojmenování nějaké věci na základě určité příbuznosti nebo shody; domácí Omar. - K. Amisův přítel podle pověsti z 13. století; saň.

Pomůcka: E. Amaga. - F. Ašram.

Řešení: Zleva vpravo - Roma, alap; Ararat, anisol; Otakara, topaz; rok; Atakama, robot, nok; aopot, agama, lasek; marša, šedok, nárok; suport; kard, Lima - tradice.

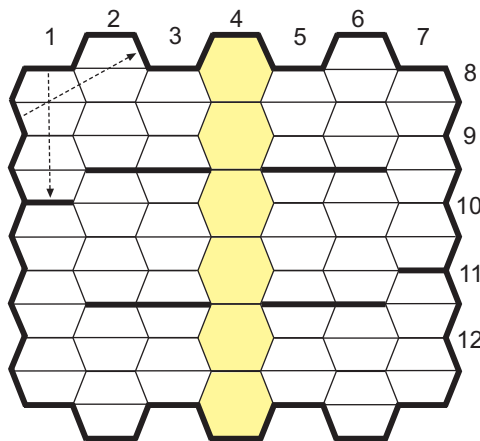
(Viz **tajenku**) soví je jeden z nejvzácnějších papoušků na světě, který přežívá na několika ostrovech Nového Zélandu, zbavených introdukovaných savčích predátorů. Dosahuje výšky kolem 60 centimetrů, hmotnosti až 4 kg, takže je největším a nejtěžším papouškem na světě, a neumí létat.

PÍSMENNÁ KŘÍŽOVKA

SHORA DOLŮ: 1. Výhra na dvojici čísel v bývalé loterii; vlhkomilná rostlina rovníkové Afriky (rod Anubias). - 2. Oslí mládě; voduška (antilopa); domácí Ulrich. - 3. Anglický šlechtický titul před jménem; sytký sediment; biblické ženské jméno. - 4. Tajenka. - 5. Ženské jméno; nejdelší řeka, která současně pramení i ústí ve Švýcarsku; ženský nebo chlapecký hlas. - 6. Druhý syn Judy; polní práce; slovensky „četa“. - 7. Lomený oblouk (v architektuře); slovenské chlapecké jméno (Timotej).

ŠIKMO NAHORU: 3. Poživatina. - 5. Štíhlý čtyřboký hranol. - 7. Španělsky „tuřiny“; část těla. - 8. Idylická pastýřská píseň; úhořovec. - 9. Útvar prvohor; v držení Tarasa. - 10. Druh tropické sovy; značka pěny do koupele. - 11. Omačkat. - 12. Částečka hmoty.

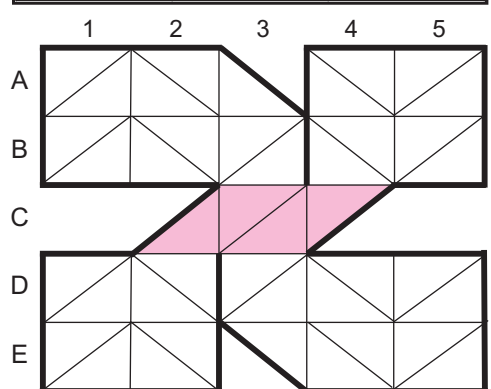
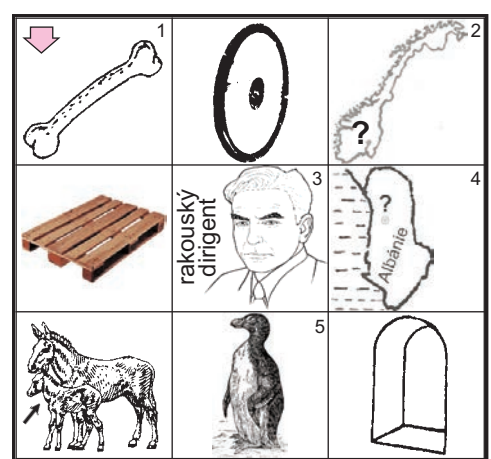
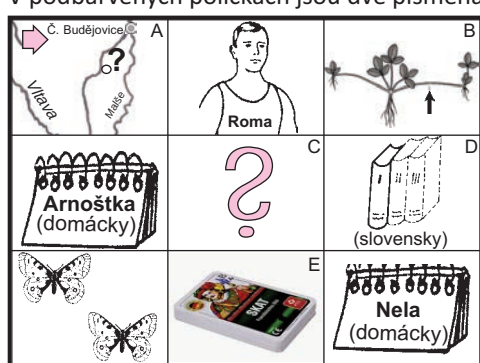
Pomůcka: 7. Nabas. - 8. Anago.

Hlodavec vyskytující se v horských oblastech na severozápadě Jižní Ameriky. Celkově se podobá větším morčatům.

STŘÍDAVÁ KŘÍŽOVKA

V podbarvených políčkách jsou dvě písmena

Pomůcka: 3. Von Karajan.

Řešení: Svíse - Kost, disk; Oslo, paleta; von Karajan; Tirana, osle; alka, nika; pakarana.

Řešení: Shora dolů - Ambo, anubis; osle; abok, Ulek; sir, sít, Rut; kaka; Opan, ose, četa; ogival, Timo.